

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis, Et Breviarii Romani.

In quibus origo cuiusque Ritus, causae historicae, vel mysticae, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, obligatio, & exquisitus vsus, additis opportune Decretis omnibus S. Rituum Congreg. quàm breuissimè explicantur.

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1647

De Bulla Clementis VIII. & Urbani. VIII. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9521

Neque quia pensionem quis habebat super aliquam Ecclesiam.

Neque quoad Regulares, quia viuunt sub Regula Sancti, à quo tamen non pendunt in propria origine.

Neque eo, quia communicationem habet vnus Ordo Priuilegiorum alterius Ordinis, quæ communicatio non extendi debet ad officia, seu Festa Sanctorum; non ad omnia quod non fit, nec ad aliqua cum non sit minor ratio de vno Festo, seu officio, quàm de alio celebrando. Et ratio prædictorum est, qui in Rubricis Pij V. nulla fuit, neque est circa lex de his officijs; & licet iusta in aliquibus sit causa, petenda tamen est licentia omittendi officium tali die in Breuiario præscriptum, vt aliud de prædictis recitetur.

27 Dices: in Rubricis habentur sæpius hæc verba, vt *tit. 1. num. 1. tit. 2. num. 1. & alibi*: Festa sanctorum illorum, quæ consueuerunt celebrari: ergo concedit Pius V. retineri adhuc consuetudines. Respondeo, quod sic se habet textus, *celebrari consueuerunt solemniter*: vel, *solemnius*: tum quia alioquin Pius V. sibi esset contrarius, si in Rubricis concederet consuetudines, quas abrogauit in Bulla. non enim abrogauit consuetudines solennes quas concedit in Rubricis. tum quia verè concessit retineri Festa sanctorum in locis proprijs; non autem quæcunque Festa, sed solènter celebrata.

28 Dices adhuc: in *isdem Rubricis tit. 7. num. 4.* habentur præcisè sine aduerbio hæc verba: *consueuit celebrari. & tit. 5. num. 1. consuetum celebrari*: ergo sufficit consuetudo simpliciter, non sollemnis, sed facilè respondeo, posteriores textus pendere à prioribus in eodem sensu accipiendi sunt vt priores, qui addunt aduerbium: *solemniter*; ne pugnent inuicem ipsamet Rubricæ priores, & posteriores.

29 Quid est, ais, *solemniter*? Respectu cleri sæcularis, significat festiuitatem, aut populi aut cleri cum pompa exteriori, puta processione, apparatu, concursu, & huiusmodi. & ita declarauit sacra Rituum Congregatio die 28. Augusti 1628.

respectu verò Regularium, & Congregationum significat singularem quædam cultum communem alijs Festis de Calendario: quæ ratio cum non in omnibus Festis in Hispania celebratis adesset, recurrerunt eæ Ecclesiæ ad Gregorium XIII. anno 1573. & obtinuerunt; posse retinere Festa ciuium, Reliquiarium insignium, & alia eiusmodi; quod, & tandem præstitere ferè omnes Ecclesiæ Italiae post Decretum præfatum 8. Aprilis 1628. editum quibus Sacra Rituum Congreg. multa concessit rationabilia, & est parata alijs concedere similia.

30 Postremò restat dubium: An per Bullam Pij V. derogetur Bullis Canonizationum Sanctorum; in quibus videntur Pontifices dare facultatem recitandi officium de canonizato in die mortis eius solemniter ad formam in Rubricis Breu. Romani præscriptam?

Verum patet omnibus, quod de omnibus canonizatis non fit officium ab omnibus deinde ex Rubricis Breuiarij non apparet de vnoquoque canonizato, an simplex, semidupl. duplex officium fieri debet, & est necessarium nouum decretum de ritu quo fieri debet officium, quod expressè decreuit Sacra Rituum Congregatio die 9. Decembris 1628. de hoc ipso casu interrogata. Vel dicerem, loqui Pontifices copulatiuè, (&) vnà cum ædificio Ecclesiarum, de quo in Bulla, fieri posse officium solenne tamquam de Titulari Ecclesiæ, quod habetur in Rubricis Breuiarij, hoc est primæ classis cum Octaua.

De Bullis Clementis Octauæ, & Urbani Octauæ.
Cap. III.

E dita fuit à Clemente VIII. Bulla die decima May 1602. Anno Vndecimo, & in ea habentur pauca.

1 Accusat Typographorum incuriam, & aliorum audaciam, qui Breuiarium à Pio V. editum deprauarunt.

2 Significat, se ideo commississe peritis viris eiusdem Breuiarij recognitionem.

3 Pro-

3 Prohibet, ne in Vrbe imprimatur, nisi in Vaticano; extra Urbem iuxta exemplar Vaticanum; & de licentia Inquisitorum, vel Ordinariorum impositis pœnis spiritualibus, & pecuniarijs; aliterque in posterum impressa Breuiaria interdicit, ac prohibet.

4 Inquisitores, & Ordinarios pœnis inflictis instruit; qua ratione approbare debeant impressa.

5 Tolerat in gratiam pauperum clericorum impressa Breuiaria ante eiusdem recognitionem, quoad usum, & vt vendi queant, indulget.

6 Publicationem Bullæ mandat cum solitis derogationibus, & clausulis.

7 Urbanus VIII. Pontifex Max. adhibitis alijs peritissimis viris (& me minimo inter eos, qui & ad sui Clementinæ recognitioni) eadem se prosequutum esse asserit, quæ prædecessores inchoauerant: significat deinde ea, quæ acta sunt in Breuiario nuperrimè recognito: Prohibet, instruit, tolerat, vt supra num. 3. 4. edita Bulla initio Breuiarij posita.

8 Certè ad hanc vsque diem Breuiarium non est editum tot numeris absolutum.

De Computo Ecclesiastico.

Cap. IV.

Agitur initio Breuiarij de Anno, & eius partibus, de Quatuor temporibus, de Nuptiarum tempore, de Cyclo decemnouennali, de Epactis, de Nouilunijs, de Indictione, de Festis mobilibus, additis Tabellis, perpetua, & temporaria, antiqua, & noua reformatis, quantum satis esse videtur pro captu communiorum ingeniorum. plura qui desiderat, legat *Guliel. Durandum in suo rationa. diu. offic. lib. 8. toto.*

2 Ea sunt præcipuè notatu digna, quæ ad annum Bissextilem formandum spectant. nam singulis quaternis annis constituitur dies in Mense Februario, qui dicitur compositus ex 24. horis, nempe (sex cuiuslibet annorum quatuor. excipe quod pauci norunt) primum, secundum,

& tertium centesimum annum, qui occurrunt intra spatium quadringentorum annorum, vt expressè habetur in *Bulla Gregorij XIII. de Reformatione Calendarij edita anno 1582.* quare, sicut annus proximè præteritus 1600. fuit Bissextilis, ita erit etiam Bissextilis annus 2000. qui verò sunt medij 1700. 1800. 1900. non erunt Bissextiles, ne redeat annorum confusio.

3 De Quatuor temporibus agemus in proprio de Tempore.

4 Pascha celebrari debet in die Dominico qui proximè succedit decimequartæ Lunæ primi mensis, idest Martij, ita tamen, vt, si decimaquarta Luna cadit in Dominicum diem, Pascha nostrum celebretur in sequenti Dominico die, ne conueniamus cum Hebræis.

5 Constituto Paschatis die facile decernuntur Festa mobilia, ita dicta, quia mouentur ad motum Paschatis, & sunt, Septuagesima, Sexagesima, Quinquagesima, Quadragesima, quæ precedunt Paschatis Festum; Ascensio, Pentecostes, Festum Trinitatis, & Corporis Christi quæ sequuntur; de quibus egimus tomo primo, & infra agemus in Proprio de tempore.

6 Aduentus autem non habet primum diem certum, sed eum diem Dominicum; qui propinquior est Festo S. Andree, & loco citato explicauimus.

De Calendario. Cap. V.

Calendarium à Calendis dictum est, Calende verò primus dies Mensis est à καλῆς, idest, voco; tunc enim Pontifex calato, hoc est, vocato populo, quot dies à Calendis ad Nonas superessent, pronuntiabat, *Plut.* Candelaria quoque dicebantur Tabulæ, ab obseruatione singulorum mensium, vt Diaria à singulorum dierum ratione. & nos in singulis mensibus obseruamus Festa Christi Domini nostri, & Sanctorum. *Durand. lib. 8. cap. 4.* explicat Calendas, quasi colendas; quia tunc erat semper lunoni festus dies primus, ergo Calendarium, & Colenda-